

Ruoka-aputoimijat ahtaalla – asiakasmäärät jatkaneet kasvuaan

Vuonna 2023 ruoka-apuun turvautuvien määrä jatkoi kasvuaan, ja avun tarve näyttää vain voimistuneen vuonna 2024 selviää Ruoka-avun tilannekatsauksesta. Samanaikaisesti asiakasmäärien kasvaessa on jaettavan ruoan saatavuus heikentynyt.

70 % ruoka-avun tilannekatsauksen kyselyyn vastanneista ruoka-aputoimijoista kertoi asiakasmääriensä kasvaneen vuonna 2023. Pitkään jatkunut elinkustannusten nousu on näkynyt erityisesti lapsiperheiden, maahanmuuttajien ja työssäkäyvien aikuisten ruoka-avun tarpeen kasvuna.

Samanaikaisesti asiakasmäärien kasvaessa hävikki- ja ylijäämäruoan saatavuus on heikentynyt. Vastaajista 67 % kertoi jaettavan ruoan vähentyneen vuoden aikana. Kaupoista saatavan hävikin vähentymistä on onnistuttu osittain paikkaamaan koulujen, keskuskeittiöiden ja ravintoloiden ylijäämäruoan jakamisella.

”Ruoka-avun tilanne on huolestuttava, sillä asiakasmäärät ovat jatkaneet kasvuaan viidettä vuotta peräkkäin, mutta jaettavan ruoan määrä vain vähenee. Tämä epätasapaino asettaa valtavan paineen ruoka-aputoimijoille ja korostaa tarvetta löytää kestäviä ratkaisuja tilanteeseen”, kommentoi Ruoka-apu.fi -palvelun projektipäällikkö **Jenni Passoja**.

Ruoka-avun seurantaa tarvitaan

Huhtikuussa 2024 Ruoka-apu.fi:n kyselyyn vastasi 299 eri ruoka-aputoimijaa ympäri Suomea. Ruoka-aputoimijoita on arvioitu olevan noin 1000, joten tilannekatsauksen vastaukset kuvaavat noin kolmasosaa ruoka-apukentästä.

Kyselyyn vastanneet ruoka-aputoimijat järjestivät vuoden 2023 aikana yhteensä 27 680 ruoka-apatapahtumaa, joissa toteutui yli kaksi miljoonaa asiakaskohtaamista. Tilannekatsauksen lukujen perusteella voidaan arvioida, että noin 60 735 eri ihmistä osallistui ruoka-aputoimintaan. Koko maassa ruoka-apuun arvioidaan turvautuvan noin 200 000 ihmistä vuodessa, ja tilannekatsaus vahvistaa tämän arvion.

Tulevaisuudessa on tärkeää saada tarkempaa tietoa ruoka-avusta ja ruoka-apuun turvautuvien ihmisten tilanteista. Ruoka-apu on tarkoitettu väliaikaiseksi avuksi, mutta osalle siitä on muodostunut pitkäaikainen tukimuoto. Ruoka-avun tilannekatsaus herättää keskustelua ruoka-avun tulevaisuudesta ja siitä, miten voimme tukea haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä. Ruoka-apu ei ole vain ruokaa, vaan se on myös yhteisöllisyyttä, tukea ja toivoa paremmasta huomisesta.

Tilannekatsauksen on koornut Ruoka-apu.fi.

Ruoka-avun tilannekatsauksia on koottu vuodesta 2020 lähtien. Tilannekatsauksissa luodaan katse suomalaista ruoka-apua koskeviin ajankohtaisiin aiheisiin ruoka-aputoimijoiden sähköiseen kyselyyn antamien vastausten perusteella.

Ruoka-apu.fi on valtakunnallinen ruoka-apua etsivien ja sitä järjestävien verkkopalvelu. Palvelusta ruoka-apua etsivä löytää ruoka-apatapahtumia ja ruoka-apua järjestävä saa tietoa ja tukea toimintaansa. Ruoka-apu.fi tukee toimijoiden välistä yhteistyötä ja toiminnan kehittämistä sekä ruoka-avun tiedolla johtamista. Toimintaa hallinnoi Kirkkopalvelut ry ja rahoittaa STEA.

Lisätietoja ja yhteydenotot:

Ruoka-avun tilannekatsaus 5, luettavissa: https://ruoka-apu.fi/wp-content/uploads/2024/08/Tilannekatsaus-5_Ruoka-apufi.pdf

Jenni Passoja, projektipäällikkö, Ruoka-apu.fi, p. 040 809 1684,
jenni.passoja@kirkkopalvelut.fi

Kuvituskuvat ja mediatiedotteet: <https://ruoka-apu.fi/medialle/>